

2006. április 4., kedd

27. felszólít valamennyi érdekelt felet a lehető legnagyobb nyomás kifejtésére, hogy meggyőzzék a Tanácsot az ombudsman ajánlásának elfogadásáról és eljárási szabályzata módosításáról;

28. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az európai ombudsmannak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

P6_TA(2006)0122

Az intézmények dokumentumaihoz való hozzáférés

Az Európai Parlament állásfoglalása a Bizottságnak szóló ajánlásokkal az intézmények dokumentumaihoz való hozzáférésről (2004/2125(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az EK-Szerződés 192. cikkének második bekezdésére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 39. és 45. cikkére,
 - tekintettel az intézményeknek a 2001. május 30-i, az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésről szóló 1049/2001/EK rendelet⁽¹⁾ végrehajtásáról szóló jelentéseire, különösen pedig a rendelet 17. cikkének (2) bekezdése értelmében elkészített első bizottsági hároméves jelentésre,
 - tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság jelentésére (A6-0052/2006),
- A. mivel az Amszterdami Szerződés ratifikálása és az Európai Közösséget létrehozó szerződés 255. cikkének hatályba lépése óta az átláthatóság az Európai Unió egyik alapelvevé vált, melynek célja az európai intézmények demokratikus természetének megerősítése, annak lehetővé tétele az állampolgárok számára, hogy közelebbről részt vehessenek a döntéshozatali folyamatban, a közigazgatás nagyobb legitimitásának biztosítása a eredményesség és az állampolgárok általi elszámoltathatóság javításával, és végül a problémák és hiányosságok időben történő feltárása;
- B. mivel a 1049/2001/EK rendelet csak részben valósítja meg az EK-szerződés 255. cikkének rendelkezéseit, minthogy
- a jogalkotási tevékenység definíciója (a 12. cikkben) túl általános és összetéveszthető az igazgatási jellegű tevékenységekkel; a rendelet emellett nem írja elő, hogy a jogszabályok parlamenti és tanácsi vitájának és elfogadásának a nyilvánosság előtt kell történnie, valamint hogy a jogalkotási indítványokon kívül a tagállamok által kezdeményezett módosító javaslatoknak is azonnal hozzáférhetőnek kell lenniük; továbbá az összes előkészítő jogalkotási dokumentumot hozzáférhetővé kell tenni (függetlenül attól, hogy azokat a közösségi intézmények jogi szolgálatai készítették-e), annak érdekében, hogy a határozatokat egyenlő alapon, valamint a Parlamenttel, a Tanáccsal és a Bizottsággal való őszinte együttműködés keretében lehessen meghozni, továbbá nincsenek tisztázva a jogalkotási szövegeknek a Hivatalos Lapban történő közzétételére és a Hivatalos Lap megszervezésére (például az elektronikus változat vonatkozásában) vonatkozó követelmények,
 - nincsenek egyértelmű szabályok: az igazgatási jellegű dokumentumokhoz való hozzáférésre, az úgynevezett „mérlegelési időre”, a jobb előkészítésre, az állampolgárok számára az intézmények által követhető eljárásokkal kapcsolatos tájékoztatásra, a dokumentumok archiválásának közös szabályaira és a speciális hozzáférési jogokkal rendelkező személyek kiváltságos hozzáférésére vonatkozólag,

⁽¹⁾ HL L 145., 2001.5.31., 43. o.

2006. április 4., kedd

- nyilvánvaló igény mutatkozik azon körülmények egyértelmű meghatározására, amelyek között az egyes dokumentumok teljes vagy részleges titkosítása történik, valamint olyan szabályok meghozatalára, amelyek megkövetelik az ilyen titkosítások rendszeres felülvizsgálatát, továbbá ellenkezik az Unió alapját képező demokratikus alapelvvel, hogy az Európai Parlament nem rendelkezik egyértelmű jogi alappal a titkosított EU információkhoz való hozzáférésre, nevezetesen olyan esetekben, amikor a hozzáférés tilos, vagy kizárólag a nemzeti parlamentek számára engedélyezett; továbbá intézkedéseket kell hozni annak megakadályozására, hogy harmadik országok és nemzetközi szervezetek megtilthassák a Tanács vagy a Bizottság számára, hogy hozzáférést biztosítsanak a Parlamentnek bizonyos titkosított információkhoz,
 - az adminisztratív gépezet (az intézmények nyilvántartásai, adatbázisai és más informatikai alkalmazásai) még mindig csak kísérleti fázisban van, és még az intézményközi eljárásokkal kapcsolatban sem létezik közös megközelítés a három intézmény között, emellett nincs megegyezés arról sem, hogy milyen módon kellene kezelni, megosztani és tárolni a különböző dokumentumtípusokat; továbbá noha bizonyos előrelépés már történt, még mindig hiányzik az intézmények közötti koordináció, különösen az intézményközi eljárásokkal kapcsolatos dokumentumok esetében, melynek eredményeképp ezek között nemcsak az állampolgárok érzik magukat elveszve, hanem a szakértők, kutatók és a nemzeti parlamentek is;
- C. mivel, noha az 1049/2001/EK rendelet előírja a három év után elvégzendő felülvizsgálatot, és annak ellenére, hogy a Parlament már több alkalommal felkérte a Bizottságot a Közösség átláthatósági jogszabályainak javítására és megerősítésére, nincs előkészületben az eljárási szabályzat 39. cikke (2) bekezdése szerinti javaslat,
- D. mivel a rendelet alkalmazása során felmerült problémák bizonyos tekintetben annak nem megfelelő végrehajtásához kapcsolódtak; mivel a Bíróság joggyakorlata is felszínre hozta a rendelet egyes rendelkezéseinek továbbfejlesztése és pontosítása iránti igényt, különösen a tagállamok és harmadik felek által készített dokumentumok, valamint a vizsgálatok alóli kivételek, jogi tanácsadás és az úgynevezett „mérlegelési idő” tekintetében,
- E. mivel az intézmények közötti átlátható és nyílt tárgyalások, valamint az őszinte együttműködés jobb megoldást jelentenek a döntéshozatali eljárás hatékonyságának az EK-szerződés 207. cikkében említett biztosítására, mint a Tanáccsal folytatott titkos tárgyalások; mivel ezért sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy 2005. december 22-i elnökségi következtetéseiben a Tanács úgy döntött, hogy nem módosítja eljárási szabályzatát a célból, hogy intézkedjen a jogalkotási eljárás során folytatott miniszteri szintű viták átláthatóságának biztosításáról;
1. felkéri a Bizottságot, hogy az EK-szerződés 255. cikke alapján 2006 folyamán nyújtson be a Parlamentnek az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való hozzáférési jogokról, valamint a hozzáférési jog általános alapelveiről és közösségi vagy egyéni érdek alapján történő korlátozásairól szóló jogalkotási javaslatot, amelyet intézményközi párbeszéd során kell kidolgozni és amely az alábbi részletes ajánlásokat követi;
 2. megerősíti, hogy ezen ajánlások megfelelnek a szubszidiaritás elvének, az alapvető polgári jogoknak, az Emberi Jogok Európai Bíróságának az Emberi Jogok Európai Egyezményének 8. cikkét érintő joggyakorlatának, valamint az alapjogi charta 7. és 8. cikkének;
 3. úgy véli, hogy a kért javaslat pénzügyi vonatkozásait az intézmények működési költségvetéséből kell fedezni, mivel az átláthatóságra vonatkozó szabályokat nem lehet elkülöníteni azoktól a követelményektől, amelyek azoknak a szövegeknek a kialakításával, elfogadásával és szétosztásával kapcsolatosak, amelyeknek az érintett intézmények a szerzői vagy címzettjei;
 4. hangsúlyozza, hogy a dokumentumokhoz való hozzáférésről szóló bármilyen új szabályt a jövőben módosított rendelet hatályba lépésének dátumától kell alkalmazni, és így annak nem lehet visszamenőleges hatálya;
 5. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezen állásfoglalást és a kísérő részletes ajánlásokat a Bizottságnak és a Tanácsnak, valamint a tagállamok, a csatlakozó és tagjelölt országok kormányainak és parlamentjeinek.